

ISLAM

—en anden religion

Søren Padkjær fortæller om livet hos araberne

ÅRETS HØJTID, kan man kalde julen, som børn og ældre ser frem til med lige stor glæde og forventning — omend måske af forskellige grunde. Denne højtid, julefesten, fejres af alle kristne over hele verden, og giver os samtidig en lejlighed til at samles i kirker og høre julebudskabet, og til at glæde hinanden med gaver og i opførsel.

Efter i godt et år at have boet i Mellemøsten og foretaget adskillige rejser i de 12—13 lande, der sædvanligvis henregnes hertil, vil jeg forsøge at give et indtryk af Islam, religionen, som Mohamed for ca. 1350 år siden startede udbredelsen af. I denne tid, og med kulminationen på netop det tidspunkt, hvor vi fejrer vor jul, finder muha-

medanernes vigtigste begivenhed sted — pilgrimsfærd til den hellige by, Mecca. Denne færd, på arabisk Hajd, skal alle rettroende, som har midler dertil, foretage mindst én gang i sit liv, medens på den anden side »vantro« (alle andre trosretninger) ikke har adgang på nogen tid af året til Mecca.

Fortættes side 2.

Sælger landbrugsvarer for 200 mill. kr.

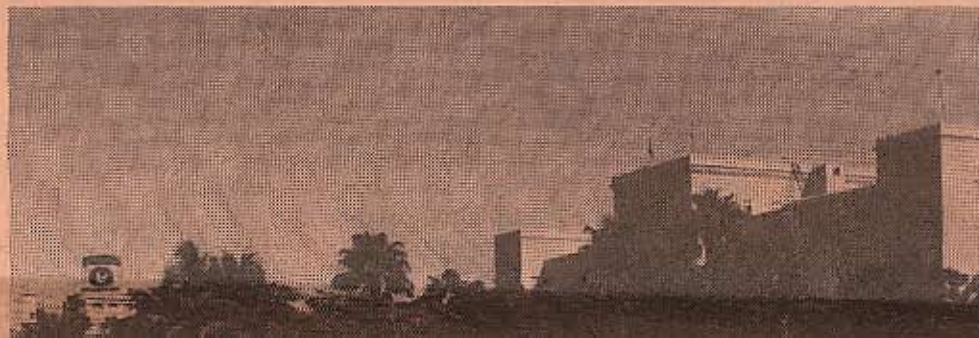
Søren Padkjær, søn af murermester Volmer Padkjær, Stærkærvej, Bjerringbro, har regnet med, at den samlede i godt et år været ansat som leder af Landbrugets Afsætningsudvalgs kontor i Beirut i Libanon, har sendt os den beretning om den arabiske religion, vi i denne uge bringer.

Søren Padkjær har i sit arbejde besøgt så at sige samtlige arabiske stater i mellemøsten, Syrien, Malta, Cypern, Irak, Jordan, Kuwait, Saudi Arabien, Qatar, Forenede Arabiske Emirater, Oman, Nord og Syd Ymen og Djibouti, og han regner med, at den samlede danske eksport af fødevarer til hele området i 1974 vil overstige 200 mill. kr. Bl. a. er der eksporteret ca. 5000 tons frosne kyllinger til Kuwait, en ørkenstat med ca. 800.000 indbyggere, og det vil sige, at hver indbygger i Kuwait har spist mere end 6 kg danske kyllinger — mere end hver dansker har spist i samme tidsrum.

چندرو شج

Hver af disse mange tusinde kuponer repræsenterer salg i Saudi Arabien af en karton danske kyllinger. Kuponerne er indkommet som led i et fremstød for dansk fjerkræ, som Landbrugets Afsætningsudvalgs Beirut kontor i oktober november arrangerede for Fjerkræeksport-Udvalget. I en to måneders periode har alle forretninger, hoteller o. lign. ved hvert køb af en karton kyllinger fra Danmark fået udleveret en sådan kupon, som efter indsendelse gav chancer for at vinde nogle af de udsatte præmier — den nydelige mand på billedet er direktør i det lokale reklamebureau, og er i færd med at udtrække nogle af vinderne.

مغفوض

er i Koranen 5 bud, »Islams fem søjler«.

1. Trosbekendelsen: Der findes ingen anden Gud end Allah, Mohamed er hans profet.

2. Bøn: En muhamedaner skal hver dag 5 gange bede til Allah, og skal under bønnen være vendt mod Mecca. Der findes i Islam ingen præster, og enhver kan stille sig i spidsen, når der skal bedes. Dette kan foregå hvorsomhelst — ofte ses på fortove og pladser, når ingen moske i nærheden, folk samles til bøn. Et tæppe, eller andet underlag, breddes ud, skoene trækkes af, og man stiller sig på rækker med en leder i spidsen. Man reciterer derefter hver for sig de respektive bønner — alle fra Koranen — falder på knæ, rejser sig, falder på knæ igen med panden mod jorden. Denne handling varer fra 5 til 15 min. og foretages af høj og lav mellem hinanden. Man kan opleve at være på et kontor ved bedetid (ca. kl. 5 - 12 - 16 - 18 - 20) og se direktøren stille sig på det udbredte tæppe ved siden af kontorister og bydrengene — alle i bare tæer og lige for Allah.

Om fredagen, som er helligdag, skal bønnen dog finde sted i en moske.

3. Almissee: »De som bruger deres rigdom på Allahs vej er at ligne ved et korn, som vokser og sætter syv aks, i hvert aks hundrede korn« — et citat fra koranen, som til gengæld for almisser lover mange børn — det bedste og dyrebareste en araber kan tænke sig. Efterhånden er dette dog mere for godgørelse mod fattige end ligefrem opkrævning af skatter.

devarer som Ingensinde før — det siges, at folk sidder bænket om de veldækkede borde med kniv og gaffel i hånden, når tiden nærmer sig for solnedgang. Når så signalet lyder i radioen kaster de sig, forsultne som de er, over maden, og nogle timer går let med spisning, fordejelse og spisning igen. På dette tidspunkt er gaderne mennesketomme, og miñder mest af alt om Bjerringbros gader mellem 19 og 20 juleaften.

5. Pilgrimsfærden: Omkring 600.000—700.000 pilgrimme vil i november, december 1974 besøge Mecca, løbe 7 gange rundt om Kaaba'en, tre gange hurtigt og fire gange langsomt, og hver gang kysse den. Derefter følger bestemte ritualer, der oftest knytter sig til sagn fra det gamle testamente. Påklædningen er ens for alle, et hvidt gevandt fastgjort over den ene skulder. Alt dette har, og virker stadigvæk, som et uforligneligt bindeled mellem muhamedanere fra alle verdensdele — alle er lige stillet, og må føle sig som af een stor familie under opholdet i Mecca.

Islams udbredelse

Islam er, som kristendommen, baseret på det gamle, og i nogen grad det nye testamente, men med den tilføjelse og ændring, at man ikke tror på Jesus som Guds søn, men på Mohamed, der som Guds profet på Jorden skulle forkynde troen. Denne tro beskæftiger sig mere med menneskenes forhold i denne verden, end i den hinsides, og giver råd og regler for de fleste situationer.

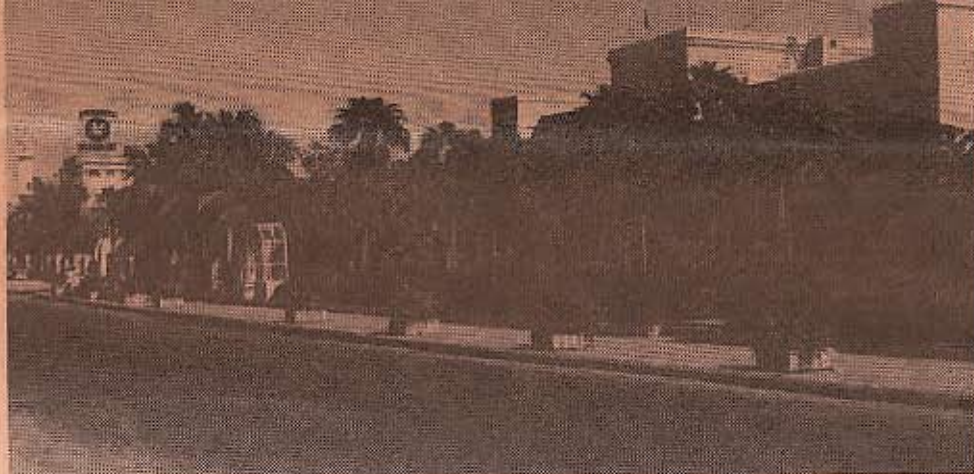
Denne enkle, men alligevel klare og letforståelige religion, fandt i Årene efter Mohamed

medanske hæere over et rige, der strakte sig fra Indien i øst over den arabiske halvø, Nordafrika til Spanien og det sydlige Frankrig. En kultur udvikledes her, som på det tidspunkt ikke tidligere havde set sin mage. Vi har bl. a. beretningerne om byen Cordoba i Spanien, som under arabisk herredømme blomstrede med slotte, universiteter, fornem bygningskunst, oplyste gader - 150 år før den barbariske vikingetid nåede Danmark.

I dag findes der omkring 350—400 mill. muhamedanere, med tyngdepunktet i de arabiske lande, Iran, Pakistan, Afghanistan, Malaysia, Indonesien, Indien samt et betydeligt antal i øst- og vest afrikanske stater.

Islams samling

Som vel ingen anden religion har Islam formået at binde et folk sammen — ikke eet, men mange forskellige folkeslag fra alle dele af verden, som vi kan se, i hvert fald udadtil, står sammen i en grad at det må forbausende, når man ved hvor forskellige disse mennesker og deres interesser er. Dette har stor betydning i den løbende konflikt om Israel, og ikke mindst efter at netop de arabiske lande erhverver sig en betydelig rigdom og magt ved salg af olieprodukter. Jerusalem er den tredje af de hellige Islamitiske byer, efter Mecca og Medina, og betragtes som en muhamedansk helligdom. Klippe-moskeen er den ældste af de templer, der har stået i Jerusalem siden oldtiden, og skulle ifølge sagnet være bygget på den klippe, hvor først Kong Salomon byggede sit tempel år 966 f. Kr.

Udenrigsministeriet i Jeddah - til venstre ses det velkendte varemærke for danske kyllinger, som i Saudi Arabien har et betydeligt marked.

(Fortsat fra forsiden).

Islams opståen

Mohamed fødtes i år 570 i Mecca som søn af en velstående købmand, og levede indtil sit 40tyvende år i relativ ubemærketthed. Mecca var dengang en blomstrende handelsplads for kryddertrafikken mellem Indien og Middelhavslandene, og samtidig et valfartsted for de hedenske arabiske nomader. Blandt meget andet fandtes i Mecca nemlig Kaaba'en, en stor sort sten, formentlig en meteor, der dengang, som nu, betragtedes som hellig, og som Abraham, ifølge sagnet, blev sendt for at genfinde og omkring den opføre et tempel. Således hørte Mohamed gentagne historier, og beretninger om denne og byens andre »guddommelige effekter«, men større indtryk gjorde det på ham, når jødiske og kristne købmænd kom gennem byen og fortalte om deres Messias og Jesus.

Som 40-årig begyndte Mohamed at få åbenbaringer, at

ærkeenglen Gabriel viste sig for ham og talte til ham. Dette fortsatte i over 10 år — til tider skete åbenbaringerne for ham midt på gaden, og ordene flød da fra hans mund for at blive nedskrevet og samlet i den hellige bog, Koranen. Det skal her indskydes, at arabisk er et særdeles poetisk sprog, hvis rytme og skønhed stadig kan henses i svime — men noget ganske særligt er sproget i Koranen, så smukt og følsomt, at kun Guds ud-sending kan have sagt ordene.

Efterhånden som Mohamed's tilhængerskare voksede, blev også antallet af hans fjender forøget. Mecca, som nærmest levede af handel med guder og krydderier, følte sin eksistens truet af denne »Guds profet«, og den 16. juli 622 blev han og hans tilhængere fordrevet fra Mecca. Denne dato er starten på den muhamedanske tidsregning, som til forskel fra vor gregorianske kalender kaldes for Hegira (på arabisk »flugt«). En anden forskel er måneder-

nes og derfor årets længde — Hegira månederne følger månen, og er på 29 og 30 dage, således at der kun går 354 dage til et år, og kalenderen således hvert år sakker 11 dage bagefter i forhold til vor tidsregning.

Efter 2 år tidligere at være blevet anerkendt af sine tidligere fjender i Mecca, døde Mohamed i 632. Han havde da en trofast, men lille skare omkring sig, og havde tilintetgjort alle hedenske gudebilleder — dog blev Kaaba'en, den hellige sorte sten, ikke rørt, men tværtimod gjort til en helligdom for den nye tro.

Islams betydning

Islam er mere end en religion, det er en livsmåde. Koranen giver oplysning om alle livets forhold, og er stadig i de fleste arabiske lande den grundlov, der henvises til, hvad enten det drejer sig om skatteudskrivning, krigserklæring eller antal daglige bønner. Der

fra Koranen, som til gengæld for almisser lover mange børn — det bedste og dyrebareste en araber kan tænke sig. Efterhånden er dette dog mere for godgørenhed mod fattige end ligefrem opkrævning af skatter.

4. Fasten: Mohameds første åbenbaring fandt sted i måneden kaldet Ramadan, og denne måned er i koranen gjort til fastemåned. Fra Koranen citeres et stykke derom:

»Derfor hav omgang med jeres hustruer og søg det, som Allah har foreskrevet jer, og spis og drik, til så meget af dagryet viser sig, at en hvid tråd kan skelnes fra en sort; hold derpå fasten helt til aften og pas dine andagter i moskeen. For dem der har råd til det, er der en løskøbelse: at bespise en fattig mand. Men den der frivilligt gør godt, for ham er det det bedste; men at faste, er bedst for jer, om I blot var klar over det«. — Et eksempel på det jævne og letforståelige sprog Koranen bruger i sine anvisninger.

Da denne Ramadan måned hvert år kommer ca. 11 dage tidligere, ændres de klimatiske forhold tilsvarende. Dette er af væsentlig betydning i lande, hvor temperaturen om sommeren let runder de 40 grader i skyggen, og hvor enhver der har prøvet det, nok vil betakke sig for ret meget legemligt arbejde eller ophold udenfor de oftest luftkølede rum. Derfor er forretningstiden i denne periode også noget utraditionelt, idet man ofte kommer ud for at skulle holde møder langt efter midnat, for den følgende formiddag ikke at finde en sjæl på kontorerne.

Besynderligt er det imidlertid, at under fastemånedens der et salg og forbrug af fø-

troen. Denne tro beskæftiger sig mere med menneskenes forhold i denne verden, end i den hinsides, og giver råd og regler for de fleste situationer.

Denne enkle, men alligevel klare og letforståelige religion, fandt i årene efter Mohameds død hastig udbredelse i det mellemste østen, og hundrede år senere herskede de muha-

skeer er den ældste af templer, der har stået i Jerusalem siden oldtiden, og se ifølge sagnet være bygget på den klippe, hvor først Kong Salomon byggede sit tempel 966 f. Kr.

Men for ikke at slutte i politisk disputas, skal til sidst gives et par bemærkninger.

Fortsettes side 10

Fra markedet i Jeddah - der handles og tinges om det store skind den mørke herre i baggrunden holder op.

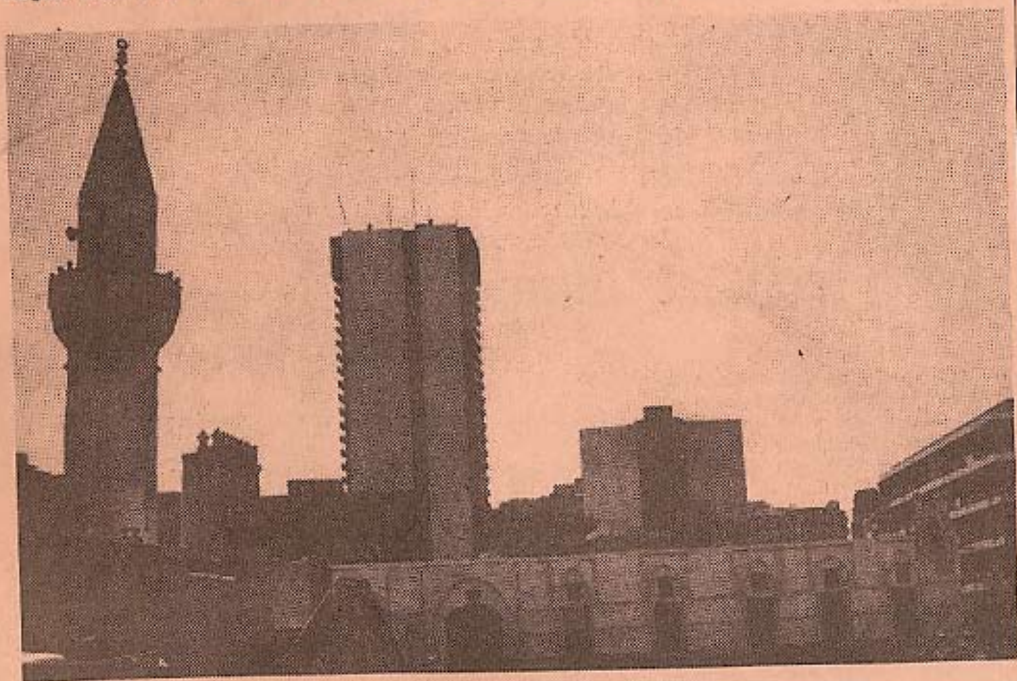
(Fortsat fra side 2).

et specielt forhold, nemlig kvindernes. Harem betyder på arabisk forbudt, og dette har i sandhed været kendetegnet for kvindernes skæbne — de har ikke måttet vise deres blottede ansigt for fremmede, men måtte ved færden ude hylde sig i store, sorte slør, altid holde sig efter manden, og klar på hans befaling. Kvindene har været noget man »havde« til bekvemmelighed, noget som man med et vink

kunne skille sig af med, og noget man til enhver tid kunne få mere af (flerkoneri var anerkendt, Mohamed siger i Koranen at man må holde op til fire hustruer, men, hvis man ellers havde råd, for et betydeligt antal kameler skulle gives i medgift, kunne man skifte ud efter behag, blot der aldrig var mere end fire ad gangen).

Dette er nu under ændring, selvom man stadig ser 90 procent af kvinderne i f. eks. Sau-

di Arabien bære slør, og aldrig ved invitationer og sammenkomster, undtagen ved få specielle lejligheder, har kvinder til stede. Dette betyder også at tjenestefolk, med undtagelse af børnepassere, altid er mænd — oftest fra afrikanske lande. En skam er det, for når det ved enkelte lejligheder lykkes at få »løftet sløret«, vil man se nogle af de smukkeste ansigter, der kan tænkes — og dette er måske netop grunden til at manden ønsker det skjult.

Tårnet til venstre, som kaldes en minaret, samt den lange hvide bygning, udgør en af de ældste moske'er i Jeddah — den største by i Saudi Arabien. I baggrunden ses det nyeste bygningsværk i byen, som, efter igangsætteren, kaldes »Dronningens bygning«. Dette, at en kvinde, om hun så er gift med kongen eller en almindelig mand, kan tage initiativ til noget, er ganske usædvanligt i de muhamedanske lande, men viser igen med hvilken klogskab — konservatisme, men alligevel fremskridtsvenligt — den saudiarabiske kong Feisal styrer sit rige og sine rigdomme. Man må forestille sig denne nu over 60-årige monark vokset op i ørkenen som beduin, medens hans far, den nu afdøde samler af Saudi Arabien, Abdul-Aziz Al-Saud, bekriede de andre ørkenstammer med sine kamelberidne tropper.